

Riigikogu esimees tutvus Saue linnaga

29. oktoobril külastas Saue linna Riigikogu esimees Ene Ergma. Esmalt kohtus ta Saue Linnavalituses linnapea Ero Liiviku, volikogu esimehe Rafael Amose ning abilinnapeade Mati Uuesoo ja Vello Toomikuga. Linnapea andis ülevaate Sauest, kõneldes linna arengu prioriteetidest ning võimalikest arengutest Saue elukeskkonna inimsõbralikumaks ja turvaliseks muutmisel. Arutati ka seda, et mairneal gümnaasiumil ning muusikakoolil pole enam füüsilist arenguruumi. Ene Ergma lausub tunnustussõnu Saue puhkpillimängijate aadressil ning kutsus Harjumaa Noorte Puhkpilli-orkestrit, mille tase on tuntud ka välisriikides, esinema Riigikogu järgmise kevade lahtiste uste päevale. Riigikogu esimeest huvitas see, kuidas Saue linnajuhid ja sauelased suhtuvad omavalitsuste ühinemisse. Kuuldes, et Saue linnale pole ühinemine otstarbekas, nõustus ta, et jõuga ühendamine ei olegi alati mõttekas. Küll aga pidas ta õigeks ja vajalikuks väikese eelarvega valdade liitumist, tuues Karksi valla ja linna näite.

Pärastlõunal viibis Ene Ergma Saue Gümnaasiumis, kus Eestis ainulaadne sihtasutus Saue Koolihaldusasutus teenindab nii muusikakooli, raamatukogu, huvikeskust kui ka

Astrofüüsikust Riigikogu esimehele pakkus pinget nii füüsikaklass kui vestlus füüsikaõpetaja Toomas Kilgase, gümnaasiumi direktori Jaan Palumetsaga ja volikogu esimehe Rafael Amosega.

ujulat. Kokkuvõtteks ütles Riigikogu esimees: „Sael on tubli omavalitsus, mis on teinud õiged valikud perspektiivikate alade suhtes. Pean ennekõike silmas koolistaadioni rekonstrueerimist ning muusikakooli ruumilahendu-

se kavandamist.“ Visiidi lõpus osales Ergma Sauel asuva ASi Paulig Baltic uue tööstusmaitseainete tehase avamisel.

Saue Sõna

Paulig Baltic avas maitseainetehase laienduse

Paulig Balticu tegevdirektor Tiit Nuudi näitab Ene Ergmale, kuidas masin loorberit pakenditesse jagab.

AS Paulig Baltic avas 29. oktoobril Sauel asuva maitseainetehase laienduse.

Tööstusmaitseainete uus tehase kasvab märkimisväärselt Pauligi kontserni tööstusmaitseainete tootmisvõimsust ja see teenindab kliente Soomes, Balti riikides ning Venemaal. Tehase laienduse investeeringu suurus on 31 miljonit Eesti krooni. Senisele sajakonnale Eesti töökohtade lisandus 18 tootmise ja selle teenindusega seotud töökohta nagu pakkijad, tööstusmaitseainete segajad, elektrikud, mehaanikud, ja need on täidetud peamiselt töötajatega Sauel ja selle lähialadest. Uus hoone lubab ka edaspidi tootmismahu suurendada, kuid praegu on uute liinide käivitumisprotsess lõppemas ja normaalne rütm saavutatud. Tootmine jätkub ka Soomes kontserni tööstusmaitseainetele spetsialiseerunud Lihel Oy Espoos asuvas tehases.

seerunud Lihel Oy Espoos asuvas tehases.

AS Paulig Baltic tehase Sauel valmis 1993. aastal. Esimestel aastatel valmistati tehases nii kohvi kui maitseaineid, kuid müügi kasvades keskenduti ainult maitseainete tootmisele. Sauel valmistatakse nii jae-, horeca- kui ka tööstusmaitseaineid peamiselt Balti riikide, Venemaa ja Soome turgudele.

Tehase aastane tootmisvõimsus ületab tulevikus 4000 tonni. AS Paulig Baltic on Santa Maria maitseainete müügi osas turuliider Eestis, Lätis ja Leedus ning kvaliteetmaitseainete osas turuliider Venemaal. Balti riikide ja Venemaa turgudel tööstusmaitseainete müügile keskendunud Lihel Oy kuulub Soome juhtivate tööstusmaitseainete ettevõtete hulka.

Saue Sõna

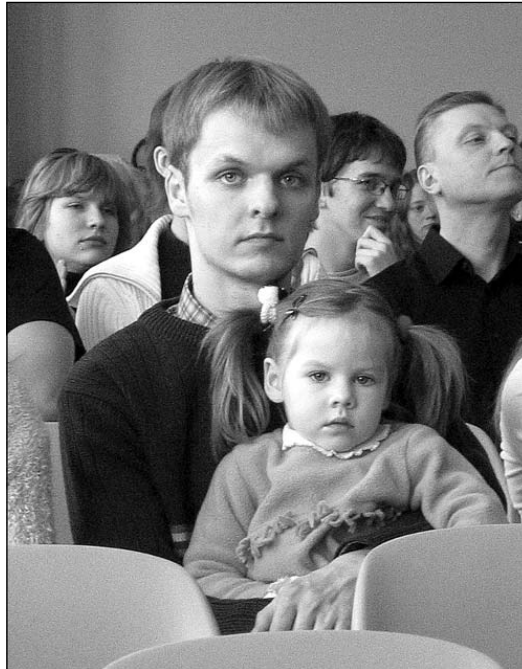
Saue on eeskujuks laste- ja noortesõbralikkusega

28. novembril tegid UNICEFi Eesti esindajad Saue Linnavalitsuses kokkuvõtteid laste- ja noortesõbralike linnade liikumisest.

Euroopas kolmandat aastat toimunud ettevõtmine käivituse eesmärgiks on esile tõsta ja tunnustada linnu, kus hoolitakse oma noorematest elanikest ja nende tulevikust. Selle kaudu loodetakse kujundada ühiskonnas lapsesõbralikumaid suhtumisi, otsida kohalikele oludele vastavaid võimalusi laste tervise, turvalisuse, arengu ja vaba aja veetmise võimaluste parandamiseks ning ergutada kohalikku initsiatiivi.

Koos Sauega esitasid end liikumises osalema Kunda, Narva,

Saue lastesõbralikkust aitavad luua ka isad.

Pärnu ja Tartu. Kõik saavad laste- ja noortesõbraliku linna tiitli, sest linnad, kus lastele ja noortele piisavalt tähelepanu ei pöörata, enda

kandidatuuri ei esitanud. UNICEFi esindaja Eestis Toomas Palu rõhutas, et see pole võistlus: „Siin ei panda diagnoosi, vaid hoitakse silmad, kõrvad ja süda lahti. Peamine on enesehinnang ja võimalus linnade vahel kogunenud teabe põhjal üks teiselt õppida või oma häid algatusi jagada. Saue algatus, mille

nii Kunda, Tartu kui Narva on ülevõtnud, on see, et noored ise koristavad bussiootepaviljone.”

Suvel küsiti juhuslikelt linna-

elanikelt, kuidas kohaliku võimu tegevus lastele ja noortele suunatud tegevustes tundub. Sauelased olid linnavalitsuse ja allasutuste tööga üsna hästi kursis ja rahul. Ka need, kes Sauel ei tööta, polnud infosulus. Kõigis linnades on tendents, et laste ja noortega seonduv pole ainult sotsiaal- ja haridustöötajate lahendada, vaid nendega arvestatakse paljudes linnaelu valdkondades nagu transport, liiklus jm.

Margit Ots arvas, et liikumises osalemine aitab tänu võrdlusvõimalusele ka endal oma tavapärestest tegemistest paremat pilti saada. Samuti leidis ta: „Nii Eesti väikelinnades kui valdades tehakse palju erinevat ja vahvat noortetööd. Seda infot peaks saama läbi tihedama suhtlemise vahetada, et mitte kõike ise leiutada. Laste- ja noortesõbralike linnade liikumine annab selleks ühe võimaluse.”

Laste ja noortesõbralike linnade sertifikaadid antakse üle 23. novembril Stenbocki majas.

Aili Mölder

Allkirjastati veemajandusprojekti eelleping

25. oktoobril sõlmiti Saku mõisas Väana jõe valgala veemajandusprojekti elluviimise leping „Tehniline abi Väana jõe valgala veemajandusprojekti ettevalmistamiseks“. Lepingu eesmärgiks on reguleerida pooltevahelisi suhteid projekti „Tehniline abi Väana jõe valgala veemajandusprojekti ettevalmistamiseks“ elluviimiseks vajaliku hankedokumentatsiooni ettevalmistamisel ja konsultandiga sõlmitava lepingu täitmisel.

Veemajandusprojekt hõlmab

kuut omavalitsust: Saue linn, Harku vald, Kiili vald, Kohila vald, Saku vald ja Saue vald. Projekti eesmärgiks on omavalitsuste veemajandusprobleemide kompleksne lahendamine Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi kaasabil. Allkirjastatud lepingu poolteks on Eesti Vabariigi Keskkonnaministeerium, kohalike omavalitsuste ettevõtted (kasusaajad) OÜ Saue Vesi, OÜ Strantum, OÜ Kiili KVH, Kohila Maja OÜ, OÜ Laagri Haridus- ja Spordikeskus

ning sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Ettevalmistusfaas ehk tehnilise abi projekti elluviimine on planeeritud aastateks 2004-2005.

Rakendusfaas e. investeringuprojekti elluviimine on planeeritud aastatel 2006-2007/2008.

Ettevalmistusprojektiga hõlmatud asulad on Saue linn; Harku vallast Viti, Väana-Jõesuu, Tutermaa ja Väana; Kiili vallast Kiili, Luige, Kangru, Nabala, Paekna, Mõisaküla, Lätse,

Sausti, Vaela; Kohila vallast Aespa ja Vilivere; Saku vallast Saku, Lokuti, Tõdva, Kajamaa, Kasemetsa, Kanama, Jälgimäe, Tännasilla, Metsanurme, Kiisa, Roobuka, Kurtna, Tagadi; Saue vallast Laagri, Alliku, Vanamõisa, Hüüru, Kiia, Püha, Vatsla. Ääsmäe, Jõgisoo ja Tuula.

Jan Trei

OÜ Saue Vesi juhataja

SAUE PÄEVAKESKUSE TÖÖPLAAN November 2004

2. november	10.00	Saue ja Saku ühine võimlemishommik	17. november	14.00	Keha ja vaimu tervise probleemidest. Lektor dr Silvi Mänd
5. november	11.00	Invaühingu koosolek	24. november	14.00	Saue arengu prioriteetidid. Kohtumine volikogu esimehe Rafael Amose ja abilinnapea Vello Toomikuga
9. november	11.00	Tallinna eakate inimeste tervisepäevast osavõtt	26. november	16.00	Seltsing Tammetõru
10. november	15.00	Vabadusvõitlejate koosolek			
11. november	18.00	Represseritute vestlusring			
12. november	11.30	Okupatsioonide Muuseumi külastamine			

Linnavalitsus kinnitas lepingud ja arved, otsustas sotsiaalküsimusi

Linnavalitsuse 46. istung toimus 20. oktoobril 2004 ja päevakorras olid järgmised küsimused:

1. Lepingute ja arvete kinnitamine

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 353**.

2. Saue linnas Ladva tn 14A maa ostueesõigusega erastamine, ostu-müüginna kustutamine

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 354**.

3. Koondise tn 15-4 ehitusloa väljastamine

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 355**.

4. Kirjaliku nõusoleku väljastamine

Kirjalik nõusolek väljastati OÜ Fingal'ile gaasitorustiku ühenduse rajamiseks Kadaka piirkonnas Vana-Keila mnt 2.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 356**.

5.- 6.-7. Hooldaja määramine

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 357, 358, 359**.

8. Laste toiduraha ja huvitegevuse kompensatsioon

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 360**.

9. Sotsiaaltoetuste maksmine

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 361**.

10. Info

10.1 Arutati läbi ASi Falck Eesti hinnapakumine Saue linna videovalvesüsteemi paigaldamiseks.

OTSUSTATI võtta info teadmiseks.

Kõik linnavalitsuse määrused ja korraldused on avalikustatud linnakantseleis.

Linnavalitsus registreeris kaubandustegevuse, arutas sotsiaalküsimusi ja volikogu eelnõusid

Linnavalitsuse 47. istung toimus 27. oktoobril ja päevakorras olid järgmised küsimused:

1. Lepingute ja arvete kinnitamine.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 362**.

2. Kirjaliku nõusoleku väljastamine.

Kirjalik nõusolek väljastati ASile Tallinna Vesi kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimiseks aadressil Koondise tn 22.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 363**.

3. Sünnitoetuste maksmine.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 364**.

4.-5. Hooldaja määramine.

Otsustati vastu võtta **korraldused nr 365-366**.

6. Sotsiaaltoetuse maksmine.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 367**.

7. Õpilaste toiduraha kompenseerimine.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 368**.

8. Kaubandustegevuse registreerimine.

Otsustati registreerida Majandustegevuse registris teeninduse tegevusalal tegutsemiseks OÜ Tarmo Tõlli Kullassepatööd, väärismetalltoodete valmistamine, tegevuskoht Pärnasalu põik 11, Saue linn.

Otsustati vastu võtta **korraldus nr 369**.

9. Volikogu määruse eelnõu „Saue linnas korraldatud jäätmeveole ülemineku kord“ (I lugemine).

Eelnõu otsustati suunata teisele lugemisele.

10. Volikogu määruse eelnõu „Saue linna jäätmehoolduseeskiri“ läbiarutamine (II lugemine).

Eelnõu otsustati suunata kolmandale lugemisele.

11. Info.

11.2 **Heli Joon** andis ülevaate üle 70 aastaste pensionäride jõulupeo korraldamisest.

Kuna eakate arv on tõusnud, siis otsustati korraldada jõululaud kahes osas ja vastavalt esitatud kalkulatsioonile puudujääv summa katta reservfondist.

Kõik linnavalitsuse määrused ja korraldused on avalikustatud linnakantseleis.

Linnavolikogu kinnitas finantskomisjoni koosseisu, taotles maid munitsipaalomandisse, andis nõusoleku pargialuse maa ostmiseks, arutas müügipileti hinna ja linnavara eeskirjade kehtestamist

Saue Linnavolikogu 27. istung toimus 21. oktoobril ja päevakorras olid järgmised küsimused:

1. Volikogu finantskomisjoni koosseisu kinnitamine.

Kinnitati finantskomisjon koosseisus:

Aidu Ots, Peep Pihotalo, Matti Nappus, Allan Pihlak, Ero Liivik, Rafael Amos, Rainer Šternfeld.

Otsustati vastu võtta **otsus nr 151** (poolt 12, vastu 3, erapooletu 1).

2. Volikogu ehitus- ja maakomisjoni liikme kinnitamine.

Ehitus- ja maakomisjoni liikmeks kinnitati ühehäälselt **Kostel Gerndorf**.

Otsustati vastu võtta **otsus nr 152**.

3. Maa munitsipaalomandisse taotlemine (II lugemine).

Otsus puudutab reformimata riigi maad avaliku parklana kasutamiseks asukohaga Tule ja Koondise tn nurgal (Säästumarket) pindalaga 1197 m². Kuna selgus, et kahe lugemise vahel on Riigi Maa-amet avaldanud soovi jätta nimetatud maatükk riigi omandusse, siis otsustati 13 poolt häälega suunata eelnõu kolmandale lugemisele ning selgitada riigi tahteavalduse tagamaid.

4. Maa munitsipaalomandisse taotlemine.

Otsustati taotleda munitsipaalomandisse Saue Gümnaasiumi maa-ala vastavalt kehtivale de-

tail- ja üldplaneeringule.

Otsustati ühehäälselt vastu võtta **otsus nr 153**.

5. Saue lasteaia „Midrimaa“ mööblihanke väljakuulutamise ja nõustumine.

Nõustuti mööbliriigihanke väljakuulutamise-ga 2004. aastal ning riigihanke eest tasumisega 2005. aasta linna eelarvest.

Otsustati vastu võtta **otsus nr 154** (poolt 16, 1 erapooletu).

6. Saue linna 2004. aasta eelarve muutmise ja I lisaelarve (II lugemine).

Otsustati vastu võtta **määrus nr 36** (poolt 15, 2 erapooletu).

7. Müügipileti hinna kehtestamine.

Otsustati suunata eelnõu teisele lugemisele, juhtivkomisjoniks jääb õiguskomisjon.

8. Saue linnavara eeskirja kehtestamine (I lugemine).

Otsustati suunata eelnõu teisele lugemisele, seda menetlevad õiguskomisjon ja finantskomisjon.

9. Arengukava muudatused.

Otsustati suunata eelnõu teisele lugemisele, juhtivkomisjoniks jääb finantskomisjon.

10. Nõusoleku andmine Kütise tn 6 pargi aluse maa ostmiseks.

Nõustuti pargi aluse maa, suurusega 8811 m² ostmiseks linnale, sest kui pargi rajamise ja haljastamisega edasi tegelda, peab maa kuuluma linnale. Maa ostetakse hinnaga 100 krooni

m². Ostusumma tasutakse kahe aasta jooksul arvestusega 50% ostusummast 2005. aastal ja 50% 2006. aastal. Maa katastriüksuse moodustamisega seotud kulud katab linnavalitsus.

Pargialuse maa ostmise võlaõiguslikku lepingut linna nimel volitati sõlmima linnapead.

Otsustati vastu võtta **otsus nr 155** (poolt 15, 1 erapooletu).

11. Info

11.1 Arupärimisele vastamine.

Saue Linnapea Ero Liivik vastas arupärimisele, mis käsitles bussiliiklust liinil 190. Arupärimise oli esitanud volikogu liige Andres Pajula. Vastus arupärimisele jagati kõigile välja. Info võeti teadmiseks.

11.2 Aruanne Vangaži välislahetusest.

Rafael Amos – 8. ja 9. oktoobril viibisime Läti sõpruslinna Vangažis. Jõudsime ühisele arusaamisele, et tuleks pikendada olemasolevat lepingut, mis aasta lõpus lõpeb. Otsustasime üksmeelselt, et teeme sellele lepingule lisaprotokollid, millele sätestame ära, kuidas soodustaksime erinevate asutuste ja kollektiivide otsesteid.

Kõik volikogu määrused ja otsused on avalikustatud linnakantseleis.

EELNÕU

SAUE LINNAVOLIKOGU MÄÄRUS

Saue

18. november 2004 nr

Arengukava muudatused

Vastavalt "Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse" § 22 lg 1 p 7 ja § 37 lg 3, "Saue linna põhimääruse" § 16 lg 1, § 34 lg 5 ja § 61 ning linnavalitsuse ettepaneku alusel Saue Linnavalikogu

m ä ä r a b:

1. Teha Saue linna arengukava osas "Looduskeskkond" alljärgnevad muudatused:

1.1. tegevuskavast välja jätta Saue Agenda 21 tegevuskava väljatöötamise ja rakendamise seotud punktid 1, 2, 3;

1.2 tegevuskava punktis 7 välja jätta sõna "heakorastamine";

2. Teha Saue linna arengukava osas "Puhkealad ja haljastus" alljärgnevad muudatused:

2.1 tegevuskava punktides 1 ja 2 asendada sõnad haljastus "kõrghaljastusega";

2.2 punktis 3 "Haljastuse uuendamine ja uute haljasalade rajamine (sh korterielamute piirkonda) tähtajaks määrata 2005. a;

2.3 punktis 7 "Koerte jalutusplatsi väljaehitamine Tökke, Suurevälja ja raudtee vahelisele alale ning korruselamute piirkonda" tähtajaks määrata 2006. a.

3. Teha Saue linna arengukava osas "Haridus" alljärgnevad muudatused:

3.1 alushariduse tegevuskavas p 3 välja jätta sõna "diferentseeritud";

3.2 punkti 6 lisada sõna "eraalgatuse" ette sõna "kohaliku";

3.3 põhi- ja keskhariduse tegevuskavasse lisada p 14 järgnevas sõnastuses:

"14. Gümnaasiumisse koolikellasüsteemi paigaldamine" tähtaeg 2005. a;

3.4 kutse- ja kõrghariduse tegevuskava p 1 sõnastus muuta järgnevalt:

"1. Uuringu tellimine selgitamaks, milli-

seid kutsevaldkondi Saue linn vajab" tähtaeg 2006. a;

4. Teha Saue linna arengukava osas "Kultuur ja sport" alljärgnevad muudatused:

4.1 tegevuskavas p 1 (jalgpallistaadioni ehitus) märkida tähtajaks 2006. a;

4.2 täiendada traditsiooniliste kultuuri- ja spordiürituste loetelu järgnevalt:

16. Saue Noortepäev;

17. Improvisatsioonifestival "Visioon";

18. Ööjooks";

Memme-taadi sügispeo asemel lihtsalt "Sügispidu".

4.3 Lisada tegevuskavasse p 14 järgnevalt:

"14. Saue Gümnaasiumi staadioni rekonstrueerimine", tähtaeg 2004., 2005. a.

5. Määrus jõustub 22.11.2004. a.

Rafael Amos
Volikogu esimees

SELETUSKIRI

KOKSi § 37 lg 3 kohaselt tuleb igal aastal 01. oktoobriks arengukava üle vaadata ja muudatused sisse viia.

Kuna 2005. a eelarve on väga pingeline, siis tuleks teha muudatusi ajakavas, et täitmise oleks reaalne.

1. Saue Agenda 21 väljatöötamise ja vastuvõtmisel eraldi aktina ei ole mõtet. Inim- ja keskkonnasõbralik, säästvalt arenev Saue on kogu arengukava põhimõte. Ei saa eksisteerida 2 arengukava: üks säästlik ja keskkonnasõbralik ja teine lihtsalt arengukava.

2. Korterialamute haljastuse ja koerte jalutusplatsi, jalgpallistaadioni rajamise tähtaegade muutmise ettepanekuga lähtutakse eelarve võimalustest.

3. 2005. a-1 on Saue Gümnaasiumi 20. aastapäev, olemasolev koolikellasüsteem on töötanud 1985. aastast, see on lärmakas. Uue kaasaegse koolikellasüsteemi paigaldamine muudaks õppekeskkonna inimsõbralikumaks oma maheda helina ja erinevate kasutusvõimaluste poolest. Selline süsteem maksab olenevalt keerukusest 70 000-120 000.

4. Eraalgatuse toetamine alushariduse andmisel võiks asendada kohaliku eraalgatuse toetamisega eelkõige selle tõttu, et valmib lasteaiade juurdeehitus, kohti edaspidi peaks piisama, lasteaiade juurdeehitus ise ning hiljem ka selle ülalpidamine on niigi kulukas, eralasteaeda või lastehoidu võiks toetada vaid hädavajadusel ja siis põhimõttel, et toetatakse eraettevõtlust Saue.

5. Praegu on lasteaias osalustasu kehtestatud, kuid see ei ole diferentseeritud. Diferentseeritud osalustasu kehtestamine tooks kaasa suurema paberliku asjaajamise ja vajaks ka tõhusamat kontrollisüsteemi selleks, et esitatud on õigeid andmeid.

6. Kuna jalgpallistaadioni ehitusega lähiaastatel alustada ei jõuta, tuleks rekonstrueerida olemasolev koolistaadion, millele on projektirahad nõutud, kuid mis ei ole arengukavas kirjas.

Detailplaneeringu avalik väljapanek Saue linnas

Saue Linnavalitsus korraldab Saue linna Ridva tn 15 maaüksuse detailplaneeringu (Saue Kaubakeskus) avaliku väljapaneku Saue Linnavalitsuse ruumides (Tule tn 7, esimese korruse fua-gee) alates 15. novembrist kuni 28. novembrini 2004.

Detailplaneeringuga hõlmatav ala on Saue Kaubakeskuse maa-ala suurusega 4872 m² aadressil Ridva 15.

Planeeringuga on moodustatud 3 krunti (kaupluse, kohviku ja üks uus krunt), antud kruntide ehitusalad, parkimis- ja heakorastus-põhimõtted. Hoonestuse maksimaalne kõrgus on kolm korrust.

Saue õnnetusi likvideerib Harjumaa Päästeteenistus

Täna sel päeval kuulub Saue linn Harjumaa Päästeteenistuse väljasõidupiirkonda. Kui aastaid tagasi sõitsid professionaalsed päästjad kohale Tallinnast, siis 1990-ndate algul loodud Harjumaa Päästeteenistus pani aluse kutsealase päästeteenistuse algusele ka väljaspool Tallinna.

Kust abi tuleb?

Saue linnas juhtunud õnnetustele saadab häirekeskus valverühma välja esmalt Keila komandost, kes jõuab Sauele minimaalselt 6 minutiga teatamisest. Olukordades, kus Keila päästjad viibivad väljakutsel, saadetakse väljakutselise päästjad enamasti Tallinna Tuletõrje- ja Päästeameti Nõmme komandost. Mitmeid korde on Sauele väljakutselise sõitnud

ka Hiiuru vabatahtlikud päästjad.

Keila komandos on ööpäevaringselt 24-tunnises valves 6-8 päästjat. Komando kasutuses oleva uue põlvkonna päästeautol Scania (ehitatud 2004) on olemas vajalik varustus elude päästmiseks ning 3 tonni vett tule kustutamiseks. Vajadusel kaasatakse õnnetustele 11-tonnise veemahuga paakauto. Keila päästjate tööpiirkonnaks võib nimetada Tartu maanteest läände jääva Harjumaa osa. Lähimad komandod asuvad Paldiskis, Harju-Ristil ning Assakul. Lähiaastatel on plaanis käivitada ka Saku komando. Naaberkomandode, ka Tallinna omadega, töötatakse koos õnnetustel, kus on vajadus täiendava isikkoosseisu või tehnika järele. Suure tööpiir-

konna tõttu reageerib Keila valverühm väljakutsetele olenevalt aastast 700-1000 korda.

Sauelased pole rumalad ega hooletud

Aasta lõikes ei ole päästjatel Saue linna palju väljakutseid. Tõsiste kutsete (inimeste ja vara päästmine) osakaal neis on küll märgatav, kuid ei ületa maakonna keskmist 1000 elaniku kohta. Samas on Harjumaa Päästeteenistusel hea meel tõdeda, et Saue linna on vähe igapäevaseid inimeste rumalusest, teadmatusest või hooletusest põhjustatud ning päästeteenistuse valmisolekut ja ressursi nõrgendavaid sõite. Viimasteks võib nimetada mittevajalikke ning kuritahtlikke väljakutseid, jäätme-konteinerite ja kulu põlemist, järelevalveta jäetud lõkkeid, toidukõrbemisi jms.

Keila komando lähimineviku märkimisväärsemad väljakutsed Saue linna:

07.04.2003 käisid Keila päästjad Puidu tänaval, kus aidati kodanikul käsi truubist kätte saada.

02.05.2003 põles Kuuseheki tänaval väikebuss, mis hävis täielikult.

10.08.2003 põles Tõkke tänaval eramu sauna vahelagi.

21.08.2003 põles Kauguse tänaval elumaja. Hävis pool majast.

04.09.2003 kell 04.24 sai Põhja-Eesti Häirekeskus teate Sauel Tõkke tänaval 3-korruselise elumaja põlemisest. Päästetöödest

võtsid osa Keila ja Nõmme päästjad. Enim sai tules kannatada hoone 3. korrus, ülejäänud maja sai vee ja suitsukahjustusi.

02.10.2003 kell 13.31 teatati tulekahjust Sauel Tule tänaval ettevõttes AS Paulig Baltic. Põles garaaž, millest tuli levis edasi lattu. Hoone sisustus ja tooraine sai suures ulatuses kahjustada. Päästetöödel osalesid Keila ja Nõmme päästjad.

15.10.2003 käidi Telje tänaval, kus kährik oli end koeraketti kinni mässinud. Loom vabastati ja lasti loodusesse.

03.01.2004 põles Kiviloo tänaval kuur.

04.02.2004 põles Koondise tänaval keldriboks, millest levis tuli esimese korruse korterisse. Korteris sisustus sai tugevalt kahjustada.

16.05.2004 põles Saue jaama juures kuur.

30.06.2004 oli murdunud puu sulgenud liikluse Pärnasalu tänaval. Tee vabastati.

09.09.2004 põles Kauguse tänava eramu kelder. Suitsukahjustusi sai ka esimene korrus.

2004. aasta suvisel vihmaperioodil käidi Sauel abiks veekahjustuste vähendamisel ja likvideerimisel.

Kasulikke teadmisi ja vajalikku infot võib leida Päästeameti kodulehelt www.rescue.ee

Harjumaa Päästeteenistus soovib Saue elanikele päikselist sügise jätku ja ohutut talve!

Taavi Pragi

Saue linn toetab igaaastaselt Keila komandot. Sel aastal rahastas päästjate jopesid, mida linnapea Ero Liivik Harjumaa Päästeteenistuse direktorile Tarvi Ojalale ja Keila komando ülemale Tarmu Vaherile on üle andmas.

Pakendiseadus suunab pakendid taaskasutusse

Käesoleva aasta kevadel võttis Riigikogu vastu uue pakendiseaduse, mis annab õiguslikud alused pakendi ja pakendijäätmete üleriigilise kogumise ja taaskasutamise süsteemi loomiseks. Samuti loob seadus alused süsteemi toimimiseks vajalike majandusmeetmete – tagasivõtmise kohustuse, tagatisraha ja pakendiaktsiisi – rakendamisele.

Uue seaduse alusel on pakendiettevõtjatel kohustus pak-

endijäätmed müügikohas või vahetus läheduses tarbijalt tagasi võtta. Kuivõrd selle täitmine on keeruline, on võimalik taaskasutamise kohustus üle anda pakendiettevõtjate moodustatud ja keskkonnaministri akrediteeritud taaskasutusorganisatsioonile. Selle tulemusena tekivad pakendiettevõtjate organisatsioonid, mis hakkavad korraldama pakendijäätmete kogumist ja taaskasutamist kogu riigis.

Uus seadus kehtestab ka tagatisraha õlle, vähese etanoolisisaldusega alkohoolse joogi ja karastusjoogi pakenditele alates 1. jaanuarist 2005. Tagatisraha suuruse määrab keskkonnaminister, kuid see ei saa olla vähem kui 0,5 kr. Müügikohad peavad hakka ma tagasi võtma pakendit, millele on kehtestatud tagatisraha. Tagatisrahaga pakendi tunneb tarbija ära vastava märgi kaudu, mis peab olema trikitud pakendile või

etiketile.

Seaduse eesmärk on vähendada pakendi ja pakendijäätmete üldkogust, välistada pakendi ebasoovitav mõju keskkonnale, vältida tõkkeid ja piiranguid riikidevahelises kaubanduses ja Euroopa Liidu siseturul.

Inger Urva
Keskkonna ja halduse
peaspetsialist

Mudilased veetsid põneva vaheaja

Saue noorsootöö ümarlaul tekkis mõte korraldada algklasside õpilastele koolivaheajal ekskursioone Tallinna põnevatesse asutustesse. Pakkusime huvilistele võimaluse külastada telemaja, nukuteatrit ja Katariina Gildi tarbekunstinike töökodasid.

Telemaja nukumuuseumis kohtusime Buratino, Leopoldi, mõmmipere ja arvukate tegelastega, keda praegu enam ekraanil ei näe. Vaatamine, kuidas sünnib telesaade ja viibisime stuudios. Nukuteatri kaunis majas saime liikuda ka lavatagustes ruumides. Lubati mängida varasemate lavastuste nukkudega ja lapsed said

Henri Talgre katsetab Katariina Gildi klaasikoja tööd.

näha, kuidas valmivad uue nukunäidendi "Nukitsamees" dekoratsioonid ja tegelaskujud.

Katariina Gildi töökoda-

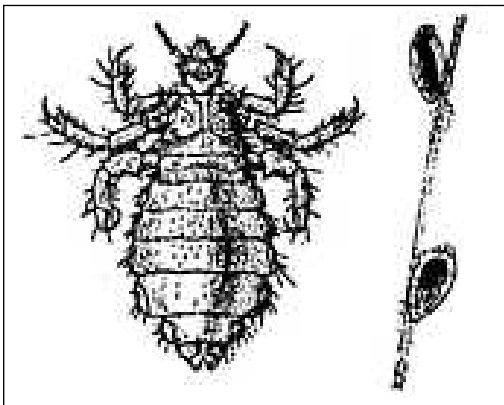
des nägime naha- ja tekstiilikunstnike töid ja tegemisi. Küllastasime keraamika ateljeed ja klaasikoda. Õpilastel

oli põnev jälgida klaasipuhumist ja erinevate klaasesemete valmistamist.

Suur tänu õpetajatele Helen Florenile ja Karin Tümanokale ning tekstiilimaali ringijuhendajale Monika Liivile, kes aitasid ekskursioone läbi viia. Õpilased jäid nähtu-kuulduga enam kui rahule ja leppisime kokku, et talvevaheajal läheme vaatama, kuidas valmistatakse karastusjooke, jäätist, leiba ja muud huvitavat.

Sirje Luberg
Huvikeskuse juhataja

Täi ei tarvitse olla märk halbadest hügieeniharjumustest

Täi ja juuksekarva külge kinnitunud ting.

Täi ei tarvitse olla märk halbadest hügieeniharjumustest, täid võivad ilmuda ka igati puhta ja korraliku lapse pähe vaid mõneks hetkeks teise lapse juustega kokku puutudes. Nii võib kõige korralikumas kohas, ka koolis kohata saktikat, mis tekitab ebameeldivusi.

Mis reedab täitõve?

Pedikuloosi ehk täitõve puhul võib leida parasiite ka kulmukarvadest ja ripsmetest. Inimese täi ehk täi (*Pediculus*

humanus) esineb kahe vormina: *P.h. capitis* ehk peatäi ja *P.h. vestimentii* ehk riidetäi. Mõlemad on lühikese pea ja pika tagakehaga. Peatäi on värvuselt hallikam ja lühem, emane

– 4millimeet-

riline. Riidetäi on värvuselt heledam ja pikem, emane isend - 4,7 mm. Peatäi elab inimese juustes ning talub temperatuuri kõikumisi paremini kui riidetäi, munad kinnitab juuste külge. Riidetäi elab inimese kehal, munad kinnitab riidekiudude külge.

Täid kannavad üle mitmeid väga ohtlikke nakkushaigusi nagu taastuv ja tähniline soetõbi, mida põhjustavad mikroorganismid. Tähnilise soetõve puhul kanduvad hai-

gustekitajad täilt inimesele üle vereimemise käigus, taastuva soetõvega nakatumine toimub täi kehaõõne vedeliku sattumisel inimese kehasse. Haiguste ülekandjana on suurem roll riidetäil. Täid liiguvad juustes aeglaselt ning see liikumine on tuntav. Täidega nakatunud nahk sügeleb, eriti kui munadest väljuvad tingud. Mõnikord võib sügelus olla nii tugev, et nahk kratsitakse verele ja tekib kärn. Kui kellelgi on palju täisid, võib tema nahk muutuda põletikuliseks. Täisid ei tohiks häbeneda, või veelgi enam, neid varjata.

Täidele meeldib lasterohkus

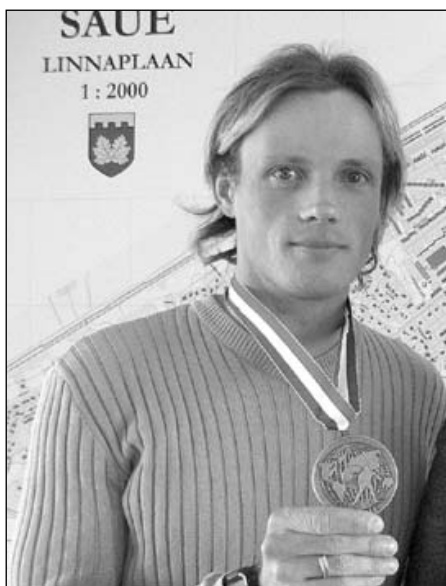
Nagu eelpool nimetatud, ei ole täid vaid kodutute, asotsiaalide ja vähekindlustatud inimeste probleem. Paika ei pea väide, et täid tekivad mustusest. Eriti lihtsalt levivad peatäid lastekollektiivides ja lastelaagrites. Kui Saue linna lasteaias viibival lapsel avastatakse täid, saadetakse laps

koos vanemaga koju, samuti saadetakse koju nakatunud gümnaasiumi õpilane. Lastekollektiivi naasmisel peab lapse pea puhas olema. Lapse pea puhtust kontrollib lasteaias või gümnaasiumi meditsiinitöötaja. Panen lapsevanematele südamele, et vaataksite aegajalt üle oma laste pead, eriti kui laps aktiivselt pead kratsib. Probleemi tekkimisest peab teavitama ka gümnaasiumi või lasteaias meditsiiniõde või lapse õpetajat, et saaks läbi viia koheselt ülejäänud laste kontroll. Kuigi täidest vabanemiseks saab kasutada erinevaid meetodeid, on kõik kannatust ja aega nõudvad. On olemas spetsiaalsed täidevastased šampoonid, kreemid ja geelid. Saue apteegi käsimüügis on saadaval täivas-tane määre "Nix", mis maksab 97,90.

Heli Joon
Sotsiaal- ja
tervishoiuvaldkonna
juht

Dimitri Borovik kinkis oma medali Saue linnavalitsusele

1. novembril vahetult enne Norra lumelaagrit külastas laskesuusataja Dimitri Borovik Saue linnavalitsust. Sauelasest sportlane andis ülevaate sellest, kuidas ta linnalt saadud sponsorraha kasutab ja millised on lähiaja plaanid. Augustis osales Borovik Slovakkias Laskejooksu Maailma Meistrivõistlustel ja saavutas seal individuaalvõistluse kolmanda koha. Selle pronksmedali kinkis ta linnavalitsusele tänuks rahalise toetuse eest, mis medalitulemuseni jõudmisele kaasa aitas. Heas vormis sportlane katseb sel hooajal osaleda maailma karikaetappides, mis algavad Nor-

ras – samas paigas, kus eelneva laagri treeningud peetud. Hooaja olulisimad võistlused on märtsis Austrias peetavad maailma meistrivõistlused. Borovik loodab, et tänavune hooaeg on oluline ettevalmistus, et hästi esineda 2006. aasta taliolümpiamängudel Torinos.

Dimitri Borovik medaliga enne selle üleandmist linnavalitsusele.

Minu visioon tulevikuraamatukogust

Saue linn võib olla õnnelik, sest siin on nii raamatukogu kui ka õppe-kirjanduskeskus. Täna on raamatukogu eelkõige koht raamatute laenutamiseks. Võimalus on kasutada ka interneti ning printimis- ja paljundamisteenust. Õppekirjanduskeskus on hetkel koht, kus väljastatakse õpikuid. Seal on olemas ka teatmeteosed, kuid nende kasutamise võimalused õpilaste jaoks on unustatud lahendada. Kes õpilastest üldse teab, mis koht see selline on? Tegelikult õpetaja Milt, kes teabekeskust juhatab, kindlasti ei pahandaks, kui ma mõnda teatmeteost uurida sooviksin. Kindlasti poleks see mugav, sest koju ma vaevalt seda võtta võiksin ja laua taha, mis seal on, ei mahuks ma ka kindlasti. Laud on ju isegi õpetaja Mildi asjade jaoks liiga väike.

Minu visioon raamatukogust tulevikus, 5–10 aasta pärast on raamatukogu ja õppekirjanduskeskuse täiustatud summa. Seal on enam käsiraamatuid ning teatmeteoseid, mis on hädavajalikud igale õpilasele. Raamatukogu ei ole siis enam koht, kuhu minnakse vaid hetkeks laenutatud raamatu tagastamiseks või siis ooteaega täitma busi või rongi väljumiseni. Raamatukogust saab koht, kuhu minnakse eesmärgiga võimalikult efektiivselt õppida ja koguda informatsiooni. Raamatukogu on eelkõige mistahes vanuses õppija jaoks. Igäihele on seal ohtralt lauapinda, kuhu laotada uuri-

tavad raamatud. Igal istekohal on ekraan, millele saab kuvada õppefilme, ettekandeid jms, seejuures heli tuleb läbi kõrvaklappide vaid minu kõrva või siis vajadusel mitmetesse kõrvaklappidesse. Ekraani on võimalik kasutada ka arvutina, klaviatuur projitseeritakse valgusena lauale – seega tekib ruumi kokkuvõtteid ekraani ja klaviatuuri võrra. Loomulikult on seal ka internet.

Tulevikuraamatukogu tehnilised võimalused on väga head

Tema plussiks ongi kompaktsus ning funktsionaalsus – kõik uurimustööd oleks võimalik ära teha ka kodus, kuid raamatukogus on seda võimalik teha kiiremini ja efektiivsemalt. Lisaks on raamatukogus abiõpetajad, kes aitavad sind alati mistahes probleemi juures. Täna on raamatukogud avatud tööpäevadel, mõni ka nädalavahetusel vaid kella 5–6ni õhtul. Tulevikuraamatukogu on kauem lahti, sest ta on enam väärtustatud, seetõttu on ka rohkem külastajaid ning pikemate lahtiolekuaegade saavutatakse maksimaalne külastajate arv. Päevane külastuskoormus jaotub niiviisi ära, et raamatukogu ei ole kunagi üle rahvastatud. Viimase aja popp sõna on digitaalsus – digitaalseks on muutumas ka raamatud. Inglisekeelsed väljaanded on digitaalsel kujul saadaval olnud juba kümnendiku, Eestis on selline muutus veel ees.

Digitaliseerimine on kindlasti oht raamatukogudele, kuid raamatukogu ei saa tegutseda edasi mitte midagi tehes ja asja pealt vaadates. Muutust peab uurima, millised on tema eelised digiraamatute kõrval ning need õigesti enda kasuks ära kasutama. Minu tulevikuraamatukogu visioonist lähtudes peaks raamatukogu muutuma raamatuhooldlast keskuseks, kust lühikese aja jooksul on võimalik kätte saada maksimaalne hulk informatsiooni.

Jaana Metsamaa
Saue Gümnaasiumi
abituriendi ettekanne
Saue hariduspäeva
konverentsil

Jäähokiklubi THK-88

kutsub ajavahemikus
1996.–1999. a sündinud
hokihuvilisi poisse ja tüdrukuid
algajate gruppi.

Treeningud toimuvad **Linnahalli jäähallis**
igal neljapäeval kell 18.00 ja laupäeval
kell 11.00

Samas laste registreerimine.
**NB! Klubi poolt uiskude kasutamise
võimalus**

Info ja registreerimine: tel. 52 711 69
Harry Pajundi või harry@eurokraft.ee
tel. 55 423 26 treener Erki Pajundi
e-mail: thk88@solo.delfi.ee

PS! Klubi otsib sponsoreid

SOOVITE MÜÜA OMA MAJA VÕI KRUNTI?

Mari Raus

Lisage oma müügipakkumine UUS MAA andmebaasi. Aitame Teile leida parima lahenduse. Konsultatsioon tasuta.

Mari Raus
627 2600, 52 13 262
mari.raus@uusmaa.ee

UUSMAA
KINNISVARABÜROO

TREPID, UKSED, AKNAD
(materjalide valik väga lai)
Treppidele soodustus aasta lõpuni 5%

KÕIK TÖÖD KIIRESTI JA KORRALIKULT

Valmistame ka vanas stiilis mööblit

Küsi hinda faksil 67 122 61

Info telefonil 056 64 55 64

kell 8.00 – 20.00

Keila Puidukoda

Asume Harju KEKi territooriumil

SAUE PUIDU OÜ

(Kesa 20, Saue)

müüb saematerjali,

valmistab välis- ja

sisevoodrilauda

ja põrandalauda

ka tellija materjalist.

E-R 8.00-16.30

Info telefonil 6 709 183 või

50 50 194

SAUE HUVIKESKUS

kutsub kõiki lauluhuvilisi loodavasse

LAULUKLUBISSE

Avaakord 12. novembril kell 19.00

Saue Gümnaasiumi saalis

OLETE OODATUD!

Hei võrkpallisõber!

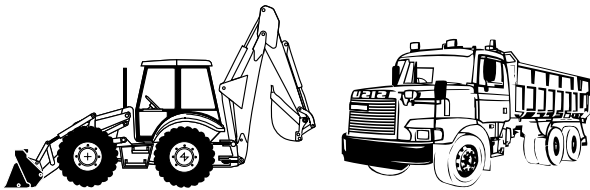
Kui oled asjast huvitatud, siis ära pelga!

Tule ja löö kaasa!

Treeningtunnid toimuvad
esmaspäeviti 18.00 – 19.30 ja

neljapäeviti 19.00 – 20.30

Info tel: 50 47483 ja 56560700

KALLURAUTOVEOD
KOPP-LAADURI TEENUSED
TEEDE HOOLDUS JA REMONT
MULLA, KILLUSTIKU JA LIIVA MÜÜK
LUME JA LIBEDUSE TÕRJE
HALJASTUSPROJEKTID
HALJASTUSTÖÖD

OÜ KALSEP Tel. 50 67 491
Pärnasalu 23 53 460 382
Saue 76505 Fax 6 709 622
www.kalsep.ee kalsep@kalsep.ee

TELE PUNKT.

- Kasutatud mobiil-telefonid
- Hooldus ja remont
- Lisatarvikud

Kasesalu 12, Saue

E-R 9.00-17.00

Info 5129 000

www.telepunkt.ee

Ostame merekonteineri

3M, 6M, või 12M.

Tel. 50 150 65

Müüa Saue linnas elamukrundid.

Suurus 2250 m² – hind 560 000.-

Suurus 2151 m² – hind 665 000.-

Kõrghaljastus.

Info tel. 52 91 109

Müüa 2toaline korter

Kütise tänaval. 48 m²

Info tel 5291109

Anne Olonen

Talvekartuli müük

koos kojutoomisega.

Tel. 56 49 72 63

ENERGY CLUB
SPORDITREENINGUD

SAUE JÕUSAAL
avatud

E, K, R, L 10.00-22.00

T, N 16.00-22.00

P 10.00-16.00

Info tel: 670 9770

www.treening.ee

NE Nõmmest
KINNISVARABÜROO

Võtame müüki kortereid, maju, krunte Saue.

Konsultatsioon tasuta!
Üllatus!

Kõik meie 10. juubeliaasta jooksul kinnisvaratehingu sooritanud kliendid osalevad juubeliloteriis!

Tel 6 700 055, 52 911 09

nommest@online.ee

www.kinnisvaraturg.ee/nommest
Tallinn-Nõmme, Jaama tn 14

VideoLine

Videofilmide müük ja laenus

Avatud 10.00 – 22.00

Lõuna 14.00 – 14.30

Saue, Ridva tn 15

Tel. 65 44 780

- Detailplaneeringute koostamine.
- Arhitektuurne projekteerimine.
- Insener- tehniline projekteerimine.
- Elamute tüüpprojektid.

NOLTONEST
PROJEKT

Helista ja küsi lisa!

Tel/fax: 6 888 622; 56 471 844

Info@noltonest.ee www.noltonest.ee

Saue Sõna

Väljaandja:

Saue Linnavalitsus,

Tule 7, Saue 76505

Telefon: 679 0175,

faks 679 0193

www.saue.ee

e-mail: saue@saue.ee

Kujundus ja trükk:

AS Spin Press

Tiraaž 1550